

İcra dairesi aracılığıyla tahsil edilen vekalet bedelleri ve makbuz düzenleme mecburiyeti hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 94-2032
Tarih	17.11.2011

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

(Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü)

Sayı : B.07.1.GİB.4.34.16.01-GVK 94-2032

17/11/2011

Konu : İcra dairesi aracılığıyla tahsil edilen vekalet bedelleri ve makbuz düzenleme mecburiyeti.

İlgide kayıtlı başvurunuzda, serbest meslek faaliyetinizden dolayı ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... T.C. kimlik numaralı mükellefi olduğunuz, yasal vekalet ücretinizin borçlu şirket tarafından icra dairesine yatırıldığı, icra dairesince tarafınıza ödeme yapılmadan önce gelir vergisi kesintisi uygulanmış şekilde serbest meslek makbuzu düzenlemeniz gerektiğinin bildirildiği belirtilerek; icra dairesi aracılığıyla tarafınıza yapılacak ödemeye ilişkin olarak gelir vergisi kesintili olarak serbest meslek makbuzu düzenlemenizin gerekip gerekmediği ile kesintili olarak serbest meslek makbuzu düzenlendiğinizde, makbuz üzerinde yazılı kesinti tutarının sorumlusunca beyan edilmemesi ve ödenmemesi halinde sorumluluğunuzun bulunup bulunmadığı hususlarında Başkanlığımız görüşleri sorulmaktadır.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 65'inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır. Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye, ilmi veya mesleki bilgiye veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyetteolmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır." hükmü yer almıştır.

Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesinin birinci fıkrasında, kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, zirai kazançlarını bilanço veya zirai işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecbur oldukları hükme bağlanmış olup, aynı maddenin 2/b bendine göre 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca % 20 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Öte yandan, alacaklı taraf Avukatına ödenmesine karar verilen vekalet ücretinin ne şekilde belgelendirilmesi gerektiğine ilişkin olarak, 23.02.2006 tarih ve 26089 sayılı Resmi Gazete de yayımlanan 356 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nde "...İcra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az 2 nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek ve makbuzun avukatta kalan nüshasına da icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülerek, ödemeyi yapan memur tarafından (sicil numarası da yazılarak) imzalanacaktır...." şeklinde düzenlenmişken 11.09.2007 tarih ve 26640 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 375 Seri No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile "İcra dairelerince borçludan alınarak müvekkili adına takibat yapan alacaklı taraf avukatına ödenmesine karar verilen avukatlık (vekalet) ücretlerinin avukata ödendiği anda, avukat tarafından borçlu adına en az iki nüsha serbest meslek makbuzu düzenlenecek olup, bir nüshası ödemeyi yapan memura verilecek; makbuzun avukatta kalan nüshasına ise icra dairesince ödemenin yapılmış olduğuna dair bir şerh düşülmesi ve ödemeyi yapan memur tarafından imzalanması şartı aranmayacaktır." şeklinde düzenlenmiştir.

Buna göre, dava sonunda mahkeme ilamına göre veya icra takibi sonucu verilen kararla avukatlık tarifesine dayanılarak karşı tarafa yüklenilecek vekalet ücretinin Gelir Vergisi Kanunu'nun 65 ve 66'ncı maddelerine göre serbest meslek erbabı olan avukatlara doğrudan ödenmesi halinde, Gelir Vergisi Kanununun 94'üncü maddesi ve 2009/14592 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uyarınca sorumlularca % 20 nispetinde gelir vergisi tevkifatına tabi tutulması gerekir.

Diğer taraftan, karşı taraf aleyhine hükmedilen vekâlet ücreti ödemesinin doğrudan avukatlara değil de icra müdürlüklerine yapıldığı durumlarda, borçlu tarafından vekâlet ücretinin ödemesi sırasında gelir vergisi tevkifatı yapılması gerekmektedir.

Söz konusu vekâlet ücreti ödemesi yapan borçlunun Gelir Vergisi Kanunu'nun 94'üncü maddesinde sayılan tevkifat yapmakla sorumlu kişilerden olmaması durumunda ise doğrudan yapılan ödemelerde avukata veya icra dairesine yapılan ödemelerden gelir vergisi tevkifatı yapılmayacağı tabiidir.

Öte taraftan, karşı taraf aleyhine hükmedilen vekalet ücretleri icra dairelerine "tahsilat makbuzu" karşılığında yatırılmakta avukatlar ise bu parayı "reddiyat makbuzu " karşılığında icra dairesinden almaktadır.

Bu açıklamalara göre, tevkifat uygulanmak suretiyle icra dairesi tarafından şahsınıza "reddiyat makbuzu" ile ödemesi yapılan yasal avukatlık (vekalet) ücreti üzerinden tevkif edilen verginin, tevkifatı yapanlarca ödenip ödenmediğinin tarafınızca takip edilmesi gerekmekte olup, ödenmemesi durumunda sorumluluğunuz da bulunmamaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 13.09.2026